

матизації інформаційних потоків, створення (нагромадження) банку даних, узагальнення й інтерпретації результатів моніторингу.

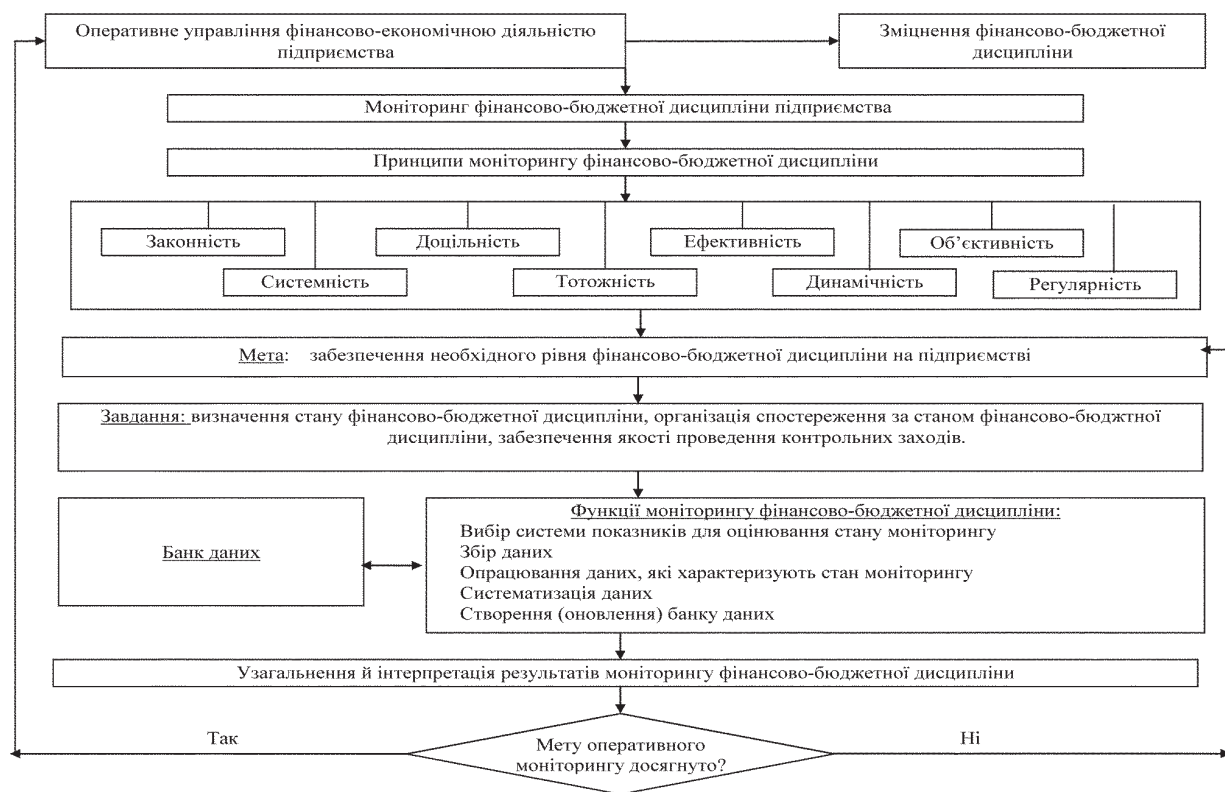

Рис.2. Концептуальна модель моніторингу фінансово-бюджетної дисципліни в управлінні підприємством

Література

1. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: учеб. курс / И. А. Бланк — К.: Ника-Центр, Эльга, 2001. — 528 с.
2. Мониторинговый анализ как информационная основа социально-экономического управления предприятием (на примере Воронежской области) / Хорев А. И., Воронин В. П., Овчинникова Т. И. [та ін.] // Менеджмент в России и за рубежом. — 2002. — № 3. — С. 14-22.
3. Забродский В. А. Диагностика финансовой устойчивости функционирования производственно-экономических систем / В. А. Забродский, Н. А. Кизим. — Х.: Бизнес Информ, 2000. — 108 с.
4. Плікус І. Й. Система моніторингу для фінансового прогнозу діяльності підприємства / І. Й. Плікус // Фінанси України. — 2003. — № 4. — С. 35-44.
5. Скибінський С. В. Маркетинг: у 2 ч. / С. В. Скибінський. — Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2000. — Ч 1. — 640 с.
6. Чуліпа І. Д. Концептуальні засади і основні принципи формування системи моніторингу підприємства / І. Д. - Чуліпа // Наук. вісн. НЛТУ України. — 2008. — Вип. 18. — С. 293.

УДК 330.341

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Кандидат економічних наук Дзюба О.М.,
Лаврик Г.І.

В статті проаналізовано проблеми створення інноваційної економіки та шляхи їх розв'язання.
In the article are analysed the problem of creating an innovative economy and their solutions.

Постановка проблеми. Інновації є основою постіндустріальної економіки. Без розвитку і впровадження ідей, які забезпечуватимуть якісні зміни у виробничих процесах, продуктах, послугах, неможлива повноцінна і рівноправна інтеграція нашої країни в світову спільноту. На думку українських вчених [2, 7] сповільнення інноваційної діяльності пояснюється як об'єктивною тенденцією до затухання інноваційних процесів без належної інвестиційної підтримки внаслідок використання науково-технологічних розробок попередніх років, так і суб'єктивним чинником — відмовою економічних суб'єктів від декларування (справжніх чи фіктивних) інноваційних продуктів, оскільки через відсутність інноваційних пільг це декларування має сенс лише для спеціалізованих структур. Основним показником інноваційного розвитку може виступити відсоток прибутків підприємств, що виділяється на інноваційний розвиток. Для конкурентоспроможності продукції і підтримки потенціалу підприємства він має бути не нижчим за 15%, в Україні він в середньому ледве досягає 5%. Це пояснюється рядом факторів, більшість з яких — зовнішні. Вирішенням проблеми дослідники бачать створення інноваційного ринку. Але питанням конкретних перешкод та шляхам їх подолання приділяється мало уваги.

Метою статті є огляд проблеми розвитку інноваційного ринку в Україні.

Викладення основного матеріалу.

Аналіз стану інноваційної діяльності в Україні свідчить, що останніми роками понад 80 % промислових підприємств не займаються інноваційною діяльністю. Сьогодні понад 90% продукції, яка виробляється в Україні, не має відповідного науково-технологічного забезпечення. Як наслідок, вітчизняна продукція стає все менш конкурентоспроможною, а в експорті зростає частка мінеральної сировини і продукції, отриманої після його первинної переробки. Крім того значна частка інновацій, як і інвестицій, здійснювалася у галузях, які мають невисоку інноваційну спрямованість.

В Україні спостерігається тенденція до спаду інноваційної діяльності, адже інноваційна діяльність є одним з найбільш ризикованих напрямків розвитку підприємства. Крім того, на національному рівні практично відсутні механізми підтримки інноваційної діяльності, відповідна фінансово-кредитна, податкова і амортизаційна політика, не створені умови, які б сприяли широкому залученню в інноваційну сферу позабюджетних інвестицій. Відсутня поміркована державна політика щодо питань кадрового забезпечення інноваційної діяльності.

Як наслідок в Україні до стадії виробництва доходить менше одного відсотка запатентованих розробок. Зменшується кількість організацій, націлених на інноваційний розвиток, кваліфікованого науково-технічного персоналу. Знижується статус вчених і науково-технічних працівників.

Вчені виділяють три необхідні елементи для формування повноцінної інноваційної системи:

- державу,
- бізнес-структури
- навчальні заклади.

Головним напрямком забезпечення інноваційної діяльності в Україні є формування раціональної кадрової політики: підвищення рівня заробітної плати для спеціалістів, зайнятих в інноваційній сфері, забезпечення працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, державне замовлення дефіцитних спеціальностей у вищих навчальних закладах. Для досягнення високої ефективності інноваційної діяльності персоналу необхідно, перш за все, переглянути державну політику у сфері підготовки кадрів для проведення інновацій, що передбачає необхідність забезпечити поєднання цілеспрямованих зусиль держави, вищої школи, науково-технічного співтовариства країни, капіталу приватних інвесторів, керівників підприємств з використанням усіх організаційно-управлінських, фінансово-економічних та кадрових важелів впливу.

На державному рівні необхідно: створити умови для капіталізації інтелектуальної власності, систему стимулів для залучення вітчизняних і зарубіжних інвесторів до інвестування засобів в розвиток інноваційних фірм і проектів; розробити систему надання державних гарантій кредитуванню перспективних інноваційних проектів. Так пропонуємо виокремити наступні елементи в державній складовій формування інноваційної економіки:

- пільгове оподаткування, зниження норм амортизації та строків корисної служби приладів, обладнання;
- надання пільгових кредитів;
- прямі дотації з бюджету;

- організація венчурних фондів;
- сприяння діяльності венчурних фондів.

Все це дозволить переформувати існуючий експортно-сировинний потенціал України у науково-інноваційний. Досвід провідних країн: Японії, Тайваню, Південної Кореї довів ефективність розвитку науки, кваліфікованих кадрів та науково містких проектів для створення конкурентоспроможних національних економік.

У розвинених країнах державна політика з питань забезпечення інноваційної діяльності спрямована на здійснення аналізу всіх необхідних показників для її розвитку й фінансування інноваційних проектів. У зарубіжних компаніях створюються спеціалізовані інноваційні відділи (наприклад, R&D — Research & Development), що займаються співставленням можливостей вихідного виробництва з потребами кінцевого споживача, залученням висококваліфікованих наукових кадрів, забезпеченням збереження комерційної таємниці.

Промислові підприємства, які успішно проводять інноваційну діяльність, за основний спонукальний мотив для розробки інновацій визнають бажання і прагнення керівництва вести стратегічну діяльність взагалі і здійснювати інноваційну зокрема. На підприємстві повинен бути лідер-новатор, який не лише фінансує розробку нової продукції, але й постійно мотивує персонал до розвитку та впровадження інновацій. Як показує світовий досвід, прагнення до інновацій таких відомих менеджерів, як Білл Гейтс з компанії Microsoft, Акіо Моріта з Sony, Джека Уелча з General Electric, забезпечило успіх їхнім компаніям і лідируючі позиції у світі.

Негативно впливають на інноваційну діяльність обмежені інформаційні можливості підприємств. Зокрема, особливо відчутною для працівників-інноваторів є відсутність або закритий доступ до інформації про нові технології, техніку та ринки збуту. Тут відчутною може стати роль неприбуткових організацій, комітетів, фондів, профспілок по популяризації творчих ідей, винахідництва, нововведень, а також по розповсюдженню інформації про конкретні успішні проекти, їх результативність для всіх суб'єктів тощо.

Інновації як процес складаються з послідовних етапів: інвестування, розробка винаходу, корисної моделі, системи і т.д., процес впровадження у виробничу діяльність, якісні зміни і результативність. Згідно теорії «доміно» найслабшою ланкою є процес впровадження інноваційних проектів у господарську діяльність підприємств. Саме удосконалення цього етапу із використанням методик оцінювання ефективності інновацій може стати переломним моментом. Без вирішення цих питань в Україні і надалі буде існувати тенденція до спаду виробництва науково ємкої продукції, відтоку з країни наукових та інженерно-технічних кадрів, зменшення частки інноваційної діяльності в економіці країни.

Висновки.

Для розвитку інноваційної економіки необхідна інтеграція бізнесу, освіти та державної політики. Також розвиток інновацій неможливий без специфічних організацій, заходів, законопроектів, зокрема:

1. Діючого законодавства, що створює сферу реалізації інтересів суб'єктів інноваційної діяльності, захищає інтелектуальну власність, забезпечує ефективність впровадження інновацій.
2. Спеціальних наукових та освітніх закладів, які готуватимуть необхідні кадри (держзамовлення) та створюватимуть осередки розробки інновацій.
3. Узгодженої роботи патентних комітетів, спілок юридичного захисту прав інтелектуальної власності тощо.
4. Незалежних експертиз винаходів, моделей, проектів, консалтингових структур. Які надаватимуть послуги по впровадженню інновацій.
5. Популяризації футурологічних розробок та прогнозів, презентованої системи напрямів розвитку економіки та суспільства в цілому, що дозволить інтегруватись вітчизняним інноваторам у загальносвітові тенденції розвитку.
6. Методів оцінювання ефективності інноваційних проектів, методик визначення вартості проектів, їх економічного, соціального ефекту.
7. Мережі венчурних фондів з національним та іноземним капіталом, що інвестуватимуть у інноваційні розробки.

Література

1. Панченко Є. Інтелектуальний потенціал компаній: досвід емпіричного дослідження / Є. Панченко. — Економіка України. — 2005. — №10. — С. 14-25.
2. Романчик Т. Оцінка сучасного стану інноваційної діяльності підприємств України / Т. Романчик. — Вестник НТУ «ХПІ» «Технический прогресс и эффективность производства». — 2008. — №08. — С.87–94.
3. Інноваційна діяльність у 2009 році. Статистичний збірник. — К.: Державний комітет статистики України, 2010. — 165 с.
4. Наука та наукова діяльність за 2002-2010 роки [Електронний ресурс] : сайт Державного комітету статистики України. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації // Я.А. Жаліло, Я.Б. Базілюк, Я.В. Белінська та інш.; За ред. Я.А. Жаліло—К.; НІСД, 2005. — 332 с.
6. Балдин К. В., Передеряев И. И., Голов Р. С. Инвестиции в инновации: учеб. пособие. — М.: Дашков и К, 2008. — 238с.
7. Кривоус В. Б. Інтеграція України в світовий ринок інновацій: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.02 / Тернопільський національний економічний ун-т. — Т., 2008. — 20с.
8. Леонтьев Л. И. О формах и методах стимулирования инновационной деятельности [Електронний ресурс] : — Режим доступу: http://www.uran.ru/rasrabotki/report_leontiev_li/r.htm

УДК 631.372. 621.114.4

ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ РОБІТ АВТОМОБІЛІВ НА СТОА АПК УКРАЇНИ

*Кандидат технічних наук Докуніхін В.З.,
Ковтун М.М.,
кандидат економічних наук Лудченко Я.О.*

Наведено аналіз заходів щодо скорочення транспортних витрат при кооперативному технічному обслуговуванні автомобілів в АПК, методику визначення радіусу централізації ремонтних робіт і основні принципи організації кооперованої форми технічного обслуговування автомобілів в АПК України.

Usage of an agrarian-central method of repair of motor transport of the agricultural enterprises is proved, the technique of definition of radius of centralization of auto repair work and main principles of the organization of the co-operative form of maintenance service of cars on the basis of the given method is developed.

Постановка проблеми. Відомо, що найбільш ефективною формою організації технічного обслуговування (ТО) автомобілів сільськогосподарських підприємств є кооперована форма з участю районних СТОА. Підвищення рівня централізації робіт з ТО і ремонту рухомого складу підприємств АПК дозволяє, з однієї сторони, суттєво скоротити сукупні витрати на матеріально-технічну базу, витрати на запасні частини, матеріали, енергетичні і інші ресурси, зменшити негативний вплив технологічних процесів ТО на навколишнє середовище, підвищити якість ремонтно-обслуговуючих робіт. З іншої сторони, призводить до суттєвого підвищення обсягу перевезень автотранспортних засобів і їх складових частин на СТОА та спеціалізовані ремонтні підприємства.

Одним з основних чинників, що обмежує ефективність застосування кооперованої форми технічного обслуговування автомобілів АПК, є значні транспортні витрати, пов'язані з переміщенням автомобілів із сільськогосподарських підприємств на СТОА і назад для проведення ТО. Назвемо такі переміщення автомобілів технологічними.

У зв'язку із постійним зростанням вартості палива спостерігається стійка тенденція зростання витрат на ці технологічні перевезення.

У теперішній час при дотриманні рекомендованих радіусів централізації ТО вартість палива, що витрачається на транспортування автомобілів до СТОА, може не тільки значно перевищувати ефект від централізації, а і вартість певного виду ТО.

Тому актуальною є проблема пошуку шляхів удосконалення кооперованої форми, які б дозволили суттєво скоротити технологічні транспортні витрати.